

Leerdienst geloofsverantwoording – 6

Elburg, 12 januari 2020

Schriftlezingen: 1 Korinthe 1:18-31 en Hebreeën 11:1-5

Kernpunten uit de preek

Waarom is gesprek over schepping en evolutie zo lastig? We ervaren het als een óf-óf-kwestie tussen twee denkbeelden die niet te verenigen zijn.

Maar waarom zijn ze niet te verenigen? Dat heeft te maken met het principiële verschil tussen geloof en wetenschap. Geloofsuitspraken en wetenschappelijke uitspraken zijn methodisch zo verschillend, dat je *wetenschappelijk* over wetenschap moet spreken en *geloofsmatig* over geloof.

Belangrijk is de definitie van wetenschap, en vooral van de *grenzen* van de wetenschap: waar spreekt wetenschap zich wel en niet over uit? Wetenschap beperkt zich tot een deel van de werkelijkheid, nl. de zichtbare/waarneembare/meetbare werkelijkheid. Wetenschap kan dus nooit zeggen dat God de wereld niet gemaakt heeft, wetenschap kan het bijbelse scheppingsverhaal dus ook niet wetenschappelijk ontkrachten.

Wetenschap is in onze cultuur echter het einde van alle tegenspraak geworden. Zoals de kerk in de dagen van Galileï de wetenschap het zwijgen oplegde, legt de wetenschap nu de kerk het zwijgen op. Dit is grensoverschrijding, met een verplating van het leven tot gevolg.

Evolutietheorie (en zijn tegenhanger: het creationisme) moet dus op *wetenschappelijk* niveau bediscussieerd worden, met wetenschappelijke instrumenten en argumenten, zoals de wetenschappelijke vragen: waar komt materie vandaan, waar komt het menselijk zelfbewustzijn vandaan, waar komt het dag-nacht-ritme vandaan, waar komt het kwaad vandaan) – op die vragen kan de wetenschap vaak niet meer dan *hypothetische* antwoorden geven.

Daarbij is ook belangrijk dat de *vooronderstellingen* van wetenschap ter discussie gesteld worden (wanneer spreken wij over ‘bewijs’, ‘zekerheid’, en hoe verhoudt wetenschap zich tot levensbeschouwing!).

Het geloof sluit wetenschap niet uit, maar is tegelijk veel meer: het heeft vanuit de Bijbel een totaalvisie op de werkelijkheid en het leven. Wij geloven niet in een leer, maar in een God. Geloven in een schepping uit niets is voor ons daarom geen probleem. Is voor ons juist heel troostvol. Bijbelse visie op schepping van de wereld (en de daarop volgende historische zondeval) is de achtergrond van ons geloof in het werk van Jezus Christus Die het verlorene zoekt en redt, en onze hoop op de herschepping van alle dingen.

Een christen kan dus ook echt wetenschapper zijn, mits hij zich van de grenzen van wetenschap bewust is.

De meest fundamentele kwestie is dus ook niet: ‘schepping of evolutie’, maar: ‘geloof of ongelooft’.

Om over door te praten

1. Hoe lastig vind/vond je de discussie over schepping en evolutie? Twijfel je wel eens of de evolutieleer echt waar is? Heeft deze preek je verder geholpen?
2. Waarom sluiten geloof en wetenschap elkaar niet uit?
3. Als je de evolutieleer overneemt, welke gevolgen heeft dat dan voor de rest van wat wij geloven (bijv. mensvisie, visie op het werk van Christus, visie op de toekomst van wereld en geschiedenis)?

TIP: kom op 23 januari naar lezing Geref. Bond met prof.dr. M.J. de Vries (zie weekbrief)!